

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2017/1852 НА СЪВЕТА

от 10 октомври 2017 година

относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 115 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Ситуациите, в които различните държави членки тълкуват или прилагат по различен начин разпоредбите на двустранни данъчни спогодби и конвенции, включително Конвенцията за премахване на двойното данъчно облагане във връзка с корекцията на печалби на свързани предприятия (90/436/ЕИО) ⁽³⁾ („Арбитражната конвенция на Съюза“), могат да създадат сериозни данъчни пречки за предприятията, които извършват трансгранична дейност. Тези пречки създават прекомерна данъчна тежест за предприятията и могат да доведат до неефективност и изкривяване на икономическата среда и да окажат отрицателно въздействие върху трансграничните инвестиции и растежа.
- (2) Поради тази причина е необходимо в Съюза да съществуват механизми, които да гарантират ефективното разрешаване на спорове, свързани с тълкуването и прилагането на двустранните данъчни спогодби и на Арбитражната конвенция на Съюза, по-специално на спорове, водещи до двойно данъчно облагане.
- (3) Механизмите, предвидени понастоящем в двустранните данъчни спогодби и Арбитражната конвенция на Съюза, не постигат ефективното разрешаване на такива спорове в необходимия срок във всички случаи. Наблюдението, извършвано като част от прилагането на Арбитражната конвенция на Съюза, разкри някои сериозни слабости, по-специално по отношение на достъпа до производството и на неговата продължителност и ефективно приключване.
- (4) С оглед на създаването на по-справедлива данъчна среда, е необходимо правилата относно прозрачността да бъдат подобрени и мерките за борба с избягването на данъци да бъдат засилени. Същевременно в контекста на една справедлива данъчна система е необходимо да се гарантира, че механизмите за разрешаване на спорове са

⁽¹⁾ Становище от 6 юли 2017 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Становище от 22 февруари 2017 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽³⁾ ОВ L 225, 20.8.1990 г., стр. 10.

всеобхватни, ефективни и устойчиви. Подобряването на механизмите за разрешаване на спорове е нужно също и с оглед на преодоляването на риска от увеличаване на броя на споровете по отношение на двойно или многократно данъчно облагане, свързани с потенциално големи суми, защото данъчните администрации са установили поредовни и целенасочени одитни практики.

- (5) Следователно въвеждането на ефективна и ефикасна рамка за разрешаване на данъчни спорове, която да гарантира правна сигурност и благоприятна бизнес среда за инвестициите, е от решаващо значение за постигане на справедливи и ефикасни данъчни системи в Съюза. Механизмите за разрешаване на спорове следва също така да създадат хармонизирана и прозрачна рамка за уреждане на споровете и по този начин да предоставят ползи на всички данъкоплатци.
- (6) Разрешаването на спорове следва да се прилага при различно тълкуване и прилагане на двустранните данъчни спогодби и на Арбитражната конвенция на Съюза, по-специално в случаите на различно тълкуване и прилагане, които водят до двойно данъчно облагане, като това следва да бъде постигнато чрез процедура, при която на първи етап случаят се отнася до данъчните органи на засегнатите държави членки с цел спорът да бъде разрешен чрез използване на процедурата по взаимно споразумение. Държавите членки следва да бъдат насърчавани да използват незабързани алтернативни форми за разрешаване на спорове като медиация или помирение през последните фази на периода, в който тече процедурата по взаимно споразумение. Ако не бъде постигнато взаимно съгласие в рамките на определен период от време, случаят следва да бъде отнесен към процедурата за разрешаване на спорове. Изборът на метод за разрешаване на спорове, както например чрез *ad hoc* структури, така и чрез по-постоянни структури, следва да бъде гъвкав. Процедурите за разрешаване на спорове могат да се провеждат в рамките на консултативна комисия, която се състои от представители на засегнатите данъчни органи и от независими компетентни лица, или в рамките на комисия за алтернативно разрешаване на спорове (последната осигурява гъвкавост в избора на методи за разрешаване на спорове). Освен това, когато е целесъобразно, държавите членки могат да изберат, посредством двустранна спогодба, да използват всякаква друга процедура за разрешаване на спорове като „окончателното предложение“ по арбитражното производство (известно още като „последната най-добра оферта“ по арбитража), за да разрешат с правнозадължителен характер спора. Данъчните органи следва да вземат окончателно правнозадължително решение като имат предвид становището на консултативна комисия или комисия за алтернативно разрешаване на спорове.
- (7) Подобреният механизъм за разрешаване на спорове следва да се основава на съществуващите системи в Съюза, включително Арбитражната конвенция на Съюза. Обхватът на настоящата директива обаче следва да бъде по-широк от този на Арбитражната конвенция на Съюза, който е ограничен само до спорове, свързани с трансферно ценообразуване и причисляване на печалбите към местата на стопанска дейност. Настоящата директива следва да се прилага за всички данъкоплатци, които подлежат на данъчно облагане на доходите и капитала, попадащи в обхвата на двустранни данъчни спогодби и на Арбитражната конвенция на Съюза. В същото време административната тежест при използването на процедурата за разрешаване на спорове, следва да е по-малка за физическите лица, микропредприятията и малките и средните предприятия. Освен това фазата на разрешаване на спорове следва да бъде засилена. По-специално, необходимо е да се предвиди ограничение на продължителността на процедурите за разрешаване на спорове във връзка с двойното данъчно облагане и да се установят редът и условията на процедурата за разрешаване на спорове за данъкоплатците.
- (8) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (9) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-конкретно, целта на настоящата директива е да гарантира пълно зачитане на правото на справедлив съдебен процес и свободата на стопанска инициатива.
- (10) Доколкото целта на настоящата директива, а именно установяването на ефикасна и ефективна процедура за разрешаване на спорове при условия на правилно функциониране на вътрешния пазар, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (11) Комисията следва да направи преглед на прилагането на настоящата директива след период от пет години, а държавите членки следва да предоставят на Комисията необходимата информация в подкрепа на прегледа,

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и обхват

Настоящата директива установява правила във връзка с механизъм за разрешаване на спорове между държавите членки, когато тези спорове произтичат от тълкуването и прилагането на спогодби и конвенции, които предвиждат премахване на двойното данъчно облагане на доходите и, ако е приложимо, капитала. Тя установява също правата и задълженията на засегнатите лица при възникването на такива спорове. За целите на настоящата директива въпросите, които пораждат такива спорове, се назовават „спорен въпрос“.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:
  - а) „компетентен орган“ означава органът на държава членка, който е определен като такъв от засегнатата държава членка;
  - б) „компетентен съд“ означава съд, трибунал или друг орган на държава членка, който е определен като такъв от засегнатата държава членка;
  - в) „двойно данъчно облагане“ означава облагането с данъци от две или повече държави членки, които попадат в обхвата на спогодба или конвенция, посочена в член 1, по отношение на един и същ облагаем доход или капитал, когато това води до i) допълнително облагане с данък, ii) увеличаване на данъчните задължения или iii) анулиране или намаляване на загубите, които биха могли да се използват за компенсиране на облагаемата печалба;
  - г) „засегнато лице“ означава всяко лице, включително физическо лице, което пребивава за целите на данъчното облагане в държава членка и чието данъчно облагане е пряко засегнато от спорния въпрос.
2. Освен ако контекстът не изисква друго, всяко понятие, което не е дефинирано в настоящата директива, има същото значение, което има към дадения момент в съответната спогодба или конвенция, по член 1, както се прилага към датата на получаване на първото уведомление за действието, което поражда или ще породи спорен въпрос. При липсата на дефиниция в такава спогодба или конвенция, недефинирано понятие има същото значение, което е имало към дадения момент съгласно правото на засегнатата държава членка за целите на данъците, за които се прилага посочената спогодба или конвенция, като значението съгласно приложимото данъчно право на тази държава членка е с по-голяма сила от това, дадено на понятието в други нейни закони.

Член 3

Жалба

1. Всяко засегнато лице има право да подаде жалба по спорен въпрос до всеки от компетентните органи на всяка от засегнатите държави членки, с която да изиска неговото разрешаване. Жалбата се подава в срок от три години, считано от получаването на първото уведомление за действието, което води или което ще доведе до спорния въпрос, независимо дали засегнатото лице използва наличните в националното право на всяка от засегнатите държави членки средства за правна защита. Засегнатото лице подава жалбата, която съдържа една и съща информация, едновременно до всички компетентни органи и посочва в жалбата кои други държави членки са засегнати. Засегнатото лице гарантира, че всяка съответна държава членка получава жалбите на поне един от следните езици:
  - а) един от официалните езици на тази държава членка в съответствие с националното право; или
  - б) всеки друг език, който тази държава членка приема за тази цел.
2. Всеки компетентен орган потвърждава получаването на жалбата в срок от два месеца от получаването ѝ. В срок от два месеца от получаването на жалбата всеки компетентен орган информира за това и компетентните органи на другите засегнати държави членки. Към този момент компетентните органи взаимно се информират и относно езика или езиците, които възнамеряват да използват по време на производството.

3. Жалбата е допустима единствено ако като първа фаза засегнатото лице, което подава жалбата, предостави на компетентните органи на всяка от засегнатите държави членки следната информация:

- а) наименование (наименования), адрес (адреси), данъчен идентификационен номер (данъчни идентификационни номера), както и друга информация, необходима за идентифицирането на засегнатото лице (засегнатите лица), който (които) подава (подават) жалба до компетентните органи, и на всяко друго засегнато лице;
- б) съответните данъчни периоди;
- в) подробно описание на относимите факти и обстоятелства по случая (включително подробни сведения за структурата на сделката и за отношенията между засегнатото лице и другите страни по съответните сделки, както и факти, установени добросъвестно във взаимоотношенията споразумение между засегнатото лице и данъчната администрация, ако е приложимо), и по-конкретно естеството и датата на действията, които водят до спорния въпрос (включително, където е приложимо, подробни сведения за същите доходи, получени в друга държава членка, и за включването на тези доходи в облагаемия доход в другата държава членка и подробна информация за данъците, наложени или които ще бъдат наложени във връзка с тези доходи в другата държава членка), както и свързаните с тях суми във валутите на засегнатите държави членки с копие от всички подкрепящи документи;
- г) препратка към приложимите национални правила и спогодбата или конвенцията по член 1. Когато е приложима повече от една спогодба или конвенция, засегнатото лице, което подава жалбата, посочва коя спогодба или конвенция се тълкува във връзка със съответния спорен въпрос. Тази спогодба или конвенция е приложимата спогодба или конвенция за целите на настоящата директива;
- д) следната информация, предоставена от засегнатото лице, което е подало жалбата до компетентните органи заедно с копия от всички подкрепящи документи:
  - i) обяснение защо засегнатото лице счита, че е налице спорен въпрос;
  - ii) подробна информация за всички обжалвания и съдебни дела, заведени от засегнатото лице по отношение на съответните трансакции, и за всички съдебни решения, свързани със спорния въпрос;
  - iii) ангажимент от страна на засегнатото лице да отговори възможно най-пълно и най-бързо на всички свързани с въпроса искания на компетентен орган и да предостави документация при поискване от страна на компетентните органи;
  - iv) копие от решението за окончателната данъчна оценка под формата на уведомление за окончателната данъчна оценка, доклад за данъчния одит или друг равностоен документ, от който произтича спорният въпрос, и всякакви други документи, издадени от данъчните органи във връзка със спорния въпрос, ако е приложимо;
  - v) информация за всяка жалба, подадена от засегнатото лице по друга процедура за уреждане по взаимно споразумение или по друга процедура за разрешаване на спорове съгласно определението в член 16, параграф 5 по-долу, и изричен ангажимент от страна на засегнатото лице, че ще спазва разпоредбите на член 16, параграф 5 по-долу, ако са приложими.
- е) всяка специфична допълнителна информация, поискана от компетентните органи, която се счита за необходима за разглеждането на конкретния случай по същество.

4. Компетентните органи на всяка от засегнатите държави членки могат да поискат информацията, посочена в параграф 3, буква е), в срок от три месеца от получаването на жалбата. Искания за допълнителна информация могат да се отправят впоследствие по време на процедурата за уреждане по взаимно споразумение по член 4, ако компетентните органи считат за необходимо. По отношение на защитата на информацията и на търговската, стопанската, промишлената или служебната тайна, или търговските процеси се прилага националното законодателство.

Засегнато лице, което получи искане по параграф 3, буква е) по-горе, отговаря в срок от три месеца от получаване на искането. Едновременно с това копие от този отговор се изпраща и до компетентните органи на другите засегнати държави членки.

5. Компетентните органи на всяка от засегнатите държави членки вземат решение относно приемането или отхвърлянето на жалбата в срок от шест месеца от получаването на жалбата или в рамките на шест месеца от получаването на информацията по параграф 3, буква е), в зависимост от това коя дата е по-късна. Компетентните органи незабавно информират засегнатото лице и компетентните органи на другите държави членки за решението си.

В срок от шест месеца от получаването на жалбата или в рамките на шест месеца от получаването на информацията по параграф 3, буква е), в зависимост от това коя дата е по-късна, даден компетентен орган може да реши да уреди спорния въпрос едностранно, без да ангажира другите компетентни органи на засегнатите държави членки. В този случай съответният компетентен орган уведомява незабавно засегнатото лице и другите компетентни органи на засегнатите държави членки, като след извършването на това уведомление производството по настоящата директива се прекратява.

6. Засегнато лице, което желае да оттегли подадена жалба, изпраща писмено уведомление за оттегляне едновременно до всички компетентни органи на засегнатите държави членки. Такова уведомление прекратява с незабавно действие всички производства по настоящата директива. Компетентните органи на държавите членки, които получат такова уведомление за оттегляне, незабавно информират за прекратяването на производството другите компетентни органи на засегнатите държави членки.

Ако по някаква причина спорният въпрос престане да съществува, всички производства по настоящата директива се прекратяват с незабавно действие и компетентните органи на засегнатите държави членки незабавно информират засегнатото лице за това положение и за свързаните общи съображения.

Член 4

Процедура по взаимно споразумение

1. Когато компетентните органи на засегнатите държави членки приемат разглеждането на жалбата, те се стремят да разрешат спорния въпрос по взаимно споразумение в срок от две години, считано от окончателното уведомяване за решението на една от държавите членки за приемането на жалбата.

Периодът от две години, посочен в първа алинея, може да бъде удължен най-много с една година по искане на компетентен орган на засегната държава членка, отправено до всички други компетентни органи на засегнатите държави членки, ако компетентният орган, който отправя искането, предостави обосновка в писмена форма.

2. След като компетентните органи на държавите членки постигнат споразумение относно начина за разрешаване на спорния въпрос в рамките на срока, предвиден в параграф 1, компетентният орган на всяка от засегнатите държави членки незабавно уведомява засегнатото лице за постигнатото споразумение, което се представя под формата на решение със задължителен характер за органа и изпълнителна сила за засегнатото лице, при условие че засегнатото лице приеме решението и се откаже да използва други средства за правна защита, ако е приложимо. Ако процедурите, свързани с другите средства за правна защита, вече са започнали, решението става обвързващо и има изпълнителна сила едва след като засегнатото лице представи доказателства пред компетентните органи на засегнатите държави членки, че са предприети действия за прекратяване на производствата, свързани с другите средства за правна защита. Тези доказателства се предоставят не по-късно от 60 дни, считано от датата, на която това решение е било съобщено на засегнатото лице. След това решението се прилага незабавно независимо от сроковете, предвидени в националното право на засегнатите държави членки.

3. Ако компетентните органи на засегнатите държави членки не са постигнали споразумение относно начина за разрешаване на спорния въпрос в срока, предвиден в параграф 1, компетентният орган на всяка от засегнатите държави членки информира засегнатото лице, като посочва най-общо причините за невъзможността да се постигне споразумение.

Член 5

Решение на компетентния орган относно жалбата

1. Компетентният орган на държава членка може да реши да отхвърли жалбата в срока, предвиден в член 3, параграф 5, ако:

- а) жалбата не съдържа информацията, изисквана съгласно член 3, параграф 3 (включително всякаква информация, поискана съгласно член 3, параграф 3, буква е), която не е била представена в срока, посочен в член 3, параграф 4;
- б) не е налице спорен въпрос; или
- в) жалбата не е подадена в рамките на тригодишния период, определен в член 3, параграф 1, не е спазен.

Когато уведомява засегнатото лице в съответствие с разпоредбите на член 3, параграф 5, компетентният орган посочва общите причини за отхвърлянето на жалбата.

2. Когато компетентен орган на засегната държава членка не е взел решение по жалба в рамките на срока, предвиден в член 3, параграф 5, жалбата се счита за приета от този компетентен орган.

3. Засегнатото лице има право да обжалва решение на компетентните органи на засегнатите държави членки в съответствие с националните правила, ако всички компетентни органи на засегнатите държави членки са отхвърлили жалбата. Засегнато лице, което е упражнило правото на обжалване, не може да подаде искане по член 6, параграф 1, буква а):

- а) докато решението все още се обжалва съгласно нормативната уредба на засегнатата държава членка;
- б) когато решението за отхвърляне на жалбата все още може да бъде допълнително обжалвано в рамките на процедурата за обжалване на засегнатите държави членки; или
- в) когато решение за отхвърляне е било потвърдено в рамките на производството по обжалване по буква а), но е невъзможна дерогация от решението на съответния съд или на други съдебни органи в която и да е от засегнатите държави членки.

Когато е упражнено правото на обжалване, решението на съответния съд или друг съдебен орган се разглежда за целите на член 6, параграф 1, буква а).

Член 6

Разрешаване на спорове от страна на консултативната комисия

1. По искане на засегнатото лице до компетентните органи на засегнатите държави членки, тези компетентни органи формират консултативна комисия („консултативна комисия“) в съответствие с член 8, когато:

- а) жалбата, подадена от засегнатото лице, е била отхвърлена съгласно член 5, параграф 1 най-малко от един, но не от всички компетентни органи на засегнатите държави членки; или
- б) компетентните органи на засегнатите държави членки са приели да разгледат жалбата, подадена от засегнатото лице, но не са успели да се споразумеят как да разрешат спорния въпрос по взаимно съгласие в рамките на срока, предвиден в член 4, параграф 1.

Засегнатото лице може да отправи такова искане, само ако в съответствие с приложимите национални правила: не е възможно посоченото в член 5, параграф 1 отхвърляне да бъде обжалвано, отхвърлянето е обект на висящо производство по обжалване или засегнатото лице официално се е отказало от правото си на обжалване. Искането включва декларация в този смисъл.

Засегнатото лице отправя искането за съставянето на консултативна комисия в писмен вид не по-късно от 50 дни, считано от датата на получаване на уведомлението по член 3, параграф 5 или член 4, параграф 3, или 50 дни от датата на оповестяване на решението на съответния съд или съдебен орган съгласно член 5, параграф 3, според случая. Консултативната комисия се съставя не по-късно от 120 дни след получаването на такова искане и след като бъде съставена, председателят ѝ незабавно информира засегнатото лице за това.

2. Консултативната комисия, съставена в случая на параграф 1, буква а), приема решение относно приемането на жалбата в срок от шест месеца, считано от датата на съставянето ѝ. Тя съобщава решението си на компетентните органи в срок от 30 дни от приемането му.

Когато консултативната комисия потвърди, че всички изисквания по член 3 са удовлетворени, процедурата по взаимно споразумение, предвидена в член 4, започва по искане на един от компетентните органи. Съответният компетентен орган уведомява консултативната комисия, другите засегнати компетентни органи и засегнатото лице за това искане. Периодът, предвиден в член 4, параграф 1, започва да тече от датата на уведомлението за решението, взето от консултативната комисия за приемането и допустимостта на жалбата.

Ако нито един от компетентните органи не поиска започване на процедурата по взаимно споразумение в срок от 60 дни, считано от датата на уведомяването за решението от консултативната комисия, тази комисия дава становище относно начина на разрешаване на спорния въпрос, както е предвидено в член 14, параграф 1. В такъв случай за целите на член 14, параграф 1 се счита, че консултативната комисия е била съставена на датата, на която този срок от 60 дни е изтекъл.

3. В случая на параграф 1, първа алинея, буква б) от настоящия член консултативната комисия дава становище относно начина на разрешаване на спорния въпрос в съответствие с член 14, параграф 1.

Член 7

Назначения от компетентни съдилища или национален орган по назначаването

1. Ако консултативната комисия не бъде съставена в рамките на срока, предвиден в член 6, параграф 1, държавите членки предвиждат, че съответното засегнато лице може да сезира компетентния съд или друг орган или лице, определени в националното им право за изпълнението на такава функция (национален орган по назначаването) за сформирани на консултативна комисия.

Когато компетентният орган на държава членка не е успял да назначи поне едно независимо компетентно лице и негов заместник, засегнатото лице може да поиска от компетентния съд или националния орган по назначаването в тази държава членка да назначи независимо компетентно лице и заместник от списъка, посочен в член 9.

Ако компетентните органи на всички засегнати държави членки не са успели да направят това, засегнатото лице може да поиска от компетентните съдилища или от националния орган по назначаването на всяка държава членка, да назначат две независими компетентни лица от списъка, посочен в член 9. Тези независими компетентни лица определят председателя чрез жребий от списъка на независимите лица съгласно член 8, параграф 3.

Засегнатите лица представят своя документ за сезиране във връзка с назначаването на независимите компетентни лица и техните заместници на всяка от съответните им държави на пребиваване, ако производството участва повече от едно засегнато лице, или на държавите членки, чиито компетентни органи не са успели да назначат поне едно независимо компетентно лице и неговия заместник, ако е включено само едно засегнато лице.

2. Назначаването на независимите лица и техните заместници в съответствие с параграф 1 от настоящия член се отнася до компетентен съд на държава членка или национален орган по назначаването едва след края на периода от 120 дни, посочен в член 6, параграф 1, и в срок от 30 дни след края на този период.

3. Компетентният съд или националният орган по назначаването взема решение по параграф 1 и уведомява за това жалбоподателя. Процедурата, която прилага компетентният съд за назначаване на независими лица, когато държавите членки не успеят да ги назначат, е същата като тази, приложима съгласно националните правила в областта на гражданския и търговския арбитраж, когато съдилищата или националните органи по назначаването назначават арбитражи в случаите, когато страните не постигнат съгласие в това отношение. Компетентният съд или националният орган по назначаването на съответната държава членка информира компетентния орган на съответната държава членка, която на свой ред незабавно информира компетентния орган на другите засегнати държави членки. Компетентният орган на държавата членка, която първоначално не е успяла да назначи независимото компетентно лице и заместника, има право да обжалва решение на съда или на националния орган по назначаването в тази държава членка, при условие че компетентният орган има право да направи това съгласно националното право на своята държава. В случай на отхвърляне жалбоподателят има право да обжалва съдебното решение в съответствие с националните процесуалноправни правила.

Член 8

Консултативна комисия

1. Консултативната комисия, посочена в член 6, има следния състав:

- a) един председател;
- b) един представител на всеки засегнат компетентен орган. По споразумение на компетентните органи броят на тези представители може да се увеличи на двама за всеки компетентен орган;
- b) едно независимо компетентно лице, което е назначено от всеки компетентен орган на засегнатите държави членки от списъка по член 9. По споразумение на компетентните органи броят на тези представители може да се увеличи на двама за всеки компетентен орган.

2. Правилата за назначаването на независими компетентни лица се договарят между компетентните органи на засегнатите държави членки. След назначаването на независимите компетентни лица на всяко от тях се назначава заместник съгласно правилата за назначаването на независимите лица, в случай че те бъдат възпрепятствани да изпълняват задълженията си.

3. Когато правилата за назначаването на независими компетентни лица не са договорени в съответствие с параграф 2, назначаването на такива лица се извършва чрез теглене на жребий.
4. Освен ако независимите компетентни лица не са били назначени от компетентния съд или национален орган по назначаването, както е предвидено в член 7, параграф 1, компетентният орган на всяка от засегнатите държави членки може да възрази срещу назначаването на дадено независимо компетентно лице при всякакви обстоятелства, предварително договорени между заинтересованите компетентни органи или поради всяка една от следните причини:
  - a) това лице е член на или работи от името на една от засегнатите данъчни администрации или е било в такова положение в който и да било момент от предишните три години;
  - б) това лице притежава или е притежавало материален дял или право на глас в някое от засегнатите лица или е било техен служител или съветник в който и да било момент през последните пет години преди датата на назначаването му;
  - в) това лице не предоставя достатъчни гаранции за обективност за разрешаването на въпросния спор или спорове;
  - г) това лице е служител на предприятие, което предоставя данъчни консултации, или по друг начин предоставя данъчни консултации на професионална основа или е било в такова положение в който и да било момент през последните най-малко три години преди датата на назначаването му.
5. Всеки компетентен орган на засегнатата държава членка може да поиска от дадено компетентно лице, назначено в съответствие с параграфи 2 или 3, или от негов заместник да оповести наличието на какъвто и да било интерес, отношение или друг фактор, който е вероятно да засегне независимостта или безпристрастността на това лице или който може основателно да създаде впечатление за наличие на пристрастност по време на производството.

За период от дванадесет месеца, след като консултативната комисия произнесе решението си, никое независимо компетентно лице, което участва в посочената комисия, не е в положение, което би дало основание на компетентен орган да възрази срещу назначаването му, съгласно разпоредбите на настоящия параграф, ако съответното лице е било в това положение към момента на назначаването в същата консултативна комисия.

6. Представителите на компетентните органи и независимите компетентни лица, назначени в съответствие с параграф 1 от настоящия член, избират председател от списъка на лицата, посочен в член 9. Освен ако представителите на всеки компетентен орган и компетентните независими лица не са се договорили друго, председателят е съдия.

Член 9

Списък на независимите компетентни лица

1. Списъкът на независимите компетентни лица се състои от всички независими компетентни лица, определени от държавите членки. За тази цел всяка държава членка определя най-малко три лица, които са компетентни и независими и които могат да действат с безпристрастност и почтеност.
2. Всяка държава членка уведомява Комисията за имената на независимите компетентни лица, които е определила. Наред с това всяка държава членка предоставя на Комисията пълна и актуална информация за професионалния и академичен опит на лицата, за тяхната компетентност, експертни познания и възможни конфликти на интереси, които може да съществуват за тези лица. Държавите членки могат да посочат в уведомлението кое от тези лица, може да бъде назначено за председател.
3. Държавите членки уведомяват незабавно Комисията за всяка промяна в списъка на независимите лица.

Всяка държава членка въвежда процедури за заличаване на всяко назначено от нея лице от списъка на независимите компетентни лица, ако съответното лице престане да бъде независимо.

Когато, като се вземат под внимание относимите разпоредби на настоящия член, държава членка има основателна причина да възрази срещу оставането на дадено независимо компетентно лице в гореспоменатия списък на основание липса на независимост, тя информира Комисията, като осигурява подходящи доказателства в подкрепа на своите опасения. Комисията от своя страна информира държавата членка, номинирала това лице, за посочените възражения и доказателства. Въз основа на това възражение и подкрепящите го доказателства в срок от шест месеца тази държава членка предприема необходимите стъпки, за да разследва жалбата и да реши дали да запази или да заличи съответното лице от списъка. Държавата членка тя незабавно уведомява Комисията за това.

Член 10

Комисия за алтернативно разрешаване на спорове

1. Компетентните органи на засегнатите държави членки могат да се договорят да създадат комисия за алтернативно разрешаване на спорове („комисия за алтернативно разрешаване на спорове“) вместо консултативната комисия, която да представи становище относно начина на разрешаване на спорния въпрос в съответствие с член 14. Компетентните органи на държавите членки могат също така да се договорят да създадат структура за алтернативно решаване на спорове под формата на комисия с постоянен характер („постоянна комисия“).

2. С изключение на правилата по отношение на независимостта на нейните членове, посочени в член 8, параграфи 4 и 5, комисията за алтернативно разрешаване на спорове може да се различава по отношение на своя състав и форма от консултативната комисия.

Комисията за алтернативно разрешаване на спорове може да прилага, когато е целесъобразно, всякакви процедури или техники за разрешаване на спорове с оглед на решаването на спорния въпрос по обвързващ начин. Като алтернатива на вида процедура за разрешаване на спорове, прилагана от консултативната комисия по член 8, т.е. процедурата на независимо становище, компетентните органи на засегнатите държави членки могат да договорят съгласно настоящия член всякакъв друг вид процедура за разрешаване на спорове, включително „окончателното предложение“ по арбитражно производство (известно още като „последната най-добра оферта“ по арбитража), която да се прилага от комисията за алтернативно разрешаване на спорове.

3. Компетентните органи на засегнатите държави членки се договарят относно правилника за дейността в съответствие с член 11.

4. Членове 12 и 13 се прилагат към комисията за алтернативно разрешаване на спорове, освен ако в правилника за дейността, посочен в член 11, не е договорено друго

Член 11

Правилник за дейността

1. Държавите членки гарантират, че в рамките на период от 120 дни, предвиден в член 6, параграф 1, компетентният орган на всяка от засегнатите държави членки уведомява засегнатото лице за следното:

- а) правилникът за дейността на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове;
- б) датата, до която се приема становището относно разрешаването на спорния въпрос;
- в) информация за приложимите правни разпоредби в националното право на държавите членки и на приложимите спогодби или конвенции.

2. Правилникът за дейността се подписва от компетентните органи на засегнатите държави членки, които са страни по спора.

Правилникът за дейността съдържа по-специално:

- а) описанието и характеристиките на спорния въпрос;
- б) мандата, по който компетентните органи на държавите членки постигат съгласие, що се отнася до правните и фактическите въпроси, които трябва да бъдат решени;
- в) формата на органа за разрешаване на спорове, който е или консултативна комисия, или комисия за алтернативно разрешаване на спорове, както и вида на процедурата за алтернативно разрешаване на спорове, ако се различава от процедурата на независимо становище, прилагана от консултативната комисия;
- г) графика на процедурата за разрешаване на спорове;
- д) състава на консултативната комисия или на комисията за алтернативно решаване на спорове (включително броят и имената на членовете, подробна информация за тяхната компетентност и квалификации, както и оповестяване на евентуални конфликти на интереси на членовете);
- е) правилата за участие на засегнатото лице (лица) и третите страни в производството, размяната на книга, информацията и доказателствата, разходите, вида на процедурата за разрешаване на спорове и всички други съответни процедурни или организационни аспекти;
- ж) логистичната организация на производството и представянето на становището на консултативната комисия.

Ако консултативна комисия е сформирана, за да представи становище съгласно член 6, параграф 1, първа алинея, буква а), в правилника за дейността се урежда единствено информацията, посочена във член 11, параграф 2, втора алинея, букви а), г), д) и е).

3. Комисията установява стандартен правилник за дейността въз основа на разпоредбите на параграф 2, втора алинея от настоящия член чрез актове за изпълнение. Този стандартен правилник за дейността се прилага, когато правилникът за дейността е непълен или засегнатото лице не е било уведомено. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по член 20, параграф 2.

4. Когато компетентните органи не са уведомили засегнатото лице за правилника за дейността в съответствие с параграфи 1 и 2, независимите компетентни лица и председателят съставят правилника за дейността въз основа на стандартния образец, предвиден в параграф 3 и го изпращат на засегнатото лице в срок от две седмици от датата на създаване на консултативната комисия или на комисията за алтернативно разрешаване на спорове. Когато независимите лица и председателят не са постигнали съгласие относно правилника за дейността или не уведомят за него засегнатото лице, засегнатото лице или засегнатите лица могат да се обърнат към компетентния съд в една от засегнатите държави членки, за да получат заповед за изпълнение на правилника за дейността.

Член 12

Разходи за производството

1. Освен в случаите, предвидени в параграф 2, и освен ако компетентните органи на засегнатите държави членки не са се споразумели за друго, следните разходи се поделят по равно между държавите членки:

- а) разходите на компетентните независими лица, които са сума в размер, равен на средната стойност на обичайната сума, възстановявана на висши държавни служители на засегнатите държави членки; и
- б) хонорарите на независимите лица, когато е приложимо, които се ограничават до 1 000 EUR на човек на ден за всеки ден, през който консултативната комисия или на комисията за алтернативно разрешаване на спорове заседават.

Разходите, направени от засегнатото лице, не се поемат от държавите членки.

2. Когато засегнатото лице е:

- а) направило уведомление за оттегляне на жалба съгласно член 3, параграф 6; или
- б) отправило искане на основание разпоредбите на член 6, параграф 1 след отхвърляне съгласно член 5, параграф 1 и консултативната комисия реши, че съответните компетентни органи са били прави да отхвърлят жалбата,

и когато компетентните органи на засегнатите държави членки постигнат съгласие за това, всички разходи, посочени в параграф 1, букви а) и б), се поемат от засегнатото лице.

Член 13

Информация, доказателства и изслушвания

1. За целите на процедурата, посочена в член 6, когато компетентните органи на съответните държави членки постигнат съгласие за това, засегнатото (засегнатите) лице(лица) може (могат) да предоставят на консултативната комисия или на комисията за алтернативно разрешаване на спорове всякаква информация, доказателства или документи, които могат да бъдат от значение за решението. Засегнатото(засегнатите) лице (лица) и компетентните органи на засегнатите държави членки предоставят всякаква информация, доказателства или документи по искане на консултативната комисия или от комисията за алтернативно разрешаване на спорове. Въпреки това, компетентните органи може да откажат да предоставят информация на консултативната комисия във всеки един от следните случаи:

- а) получаването на информация изисква прилагането на административни мерки, които не са в съответствие с националното законодателство;
- б) информацията не може да бъде получена съгласно националното право на засегнатата държава членка;
- в) информацията се отнася до търговска, стопанска, промишлена или служебна тайна, или търговски процеси;
- г) оповестяването на информацията противоречи на обществения ред.

2. Засегнатите лица могат по свое искане и със съгласието на компетентните органи на засегнатите държави членки да се явят или да бъдат представени пред консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове. Засегнатите лица се явяват или са представени пред нея по искане на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове.
3. Независимите компетентни лица или всеки друг член имат задължението да спазват служебна тайна съгласно националното законодателство на всяка от засегнатите държави членки във връзка с информацията, която получават в качеството си на членове на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове. Засегнатите лица, и когато е приложимо, техните представители, приемат да третират като секретна всяка информация (включително сведения за документи), на която попадат по време на производството. Засегнатите лица и техните представители правят декларация в този смисъл пред компетентните органи на засегнатите държави членки, когато това бъде изискано в хода на производството. Държавите членки приемат подходящи санкции за всяко нарушение на задълженията за спазване на тайна.

Член 14

Становище на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове

1. Консултативна комисия или комисия за алтернативно разрешаване на спорове представя своето становище на компетентните органи на засегнатите държави членки не по-късно от шест месеца след датата, на която е сформирана. Когато консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове счете, че спорният въпрос е от такова естество, че за представянето на становище ще са необходими повече от шест месеца, този срок може да бъде удължен с три месеца. Консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове информира компетентните органи на засегнатите държави членки и засегнатите лица.
2. Консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове основава становището си на разпоредбите на приложимата спогодба или конвенция, посочени в член 1, както и на всякакви приложими национални правила.
3. Консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове приема становището си с обикновено мнозинство на членовете си. Когато не може да се постигне мнозинство, гласът на председателя е определящ за окончателното становище. Председателят съобщава становището на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове на компетентните органи.

Член 15

Окончателно решение

1. Съответните компетентни органи постигат съгласие относно начина за разрешаване на спорния въпрос в срок от шест месеца след уведомяването за становището на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове.
2. Компетентните органи могат да вземат решение, което се различава от становището на консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове. Ако обаче компетентните органи не успеят да постигнат съгласие относно начина за разрешаване на спорния въпрос, посоченото становище е с обвързваща сила за тях.
3. Всяка държава членка предвижда, че нейният компетентен орган уведомява незабавно засегнатото лице за окончателното решение относно разрешаването на спорния въпрос. При липса на такова уведомяване за решението в срок от 30 дни от вземане на решението, засегнатото лице може да обжалва в своята държава членка на пребиваване в съответствие с приложимите национални правила, за да получи окончателното решение.
4. Окончателното решение е задължително за засегнатите държави членки и не представлява прецедент. Окончателното решение се изпълнява, при условие че засегнатото(засегнатите) лице(лица) го приеме (приемат) и се откаже (откажат) от правото на всякакви национални средства за правна защита в срок от 60 дни от датата на уведомяването за окончателното решение, когато е приложимо.

Освен в случаите, когато компетентният съд или друг съдебен орган на засегнатата държава членка реши в съответствие с приложимите национални правила за средствата за правна защита и при прилагане на критериите по член 8, че е била налице липса на независимост, окончателното решение се прилага съгласно националното право на засегнатите държави

членки, които в резултат на окончателното решение изменят данъчното облагане, независимо от сроковете, предписани от националното право. Когато окончателното решение не е изпълнено, засегнатото лице може да сезира компетентния съд на държавата членка, която не го е изпълнила, за да осъществи изпълнението му.

Член 16

Взаимодействие с националното производство и дерогации

1. Фактът, че предприетото от държава членка действие, което поражда спорен въпрос, става окончателно съгласно националното право, не възпрепятства засегнатите лица да използват процедурите, предвидени в настоящата директива.
2. Разглеждането на спорния въпрос по процедурата за уреждане по взаимно споразумение или процедурата за разрешаване на спорове съответно по член 4 и член 6 не възпрепятства държавите членки да започнат или продължат съдебни производства или производства за налагане на административни и наказателноправни санкции по същите въпроси.
3. Засегнатите лица могат да използват средствата за правна защита, предвидени в националното право на засегнатите държави членки. Когато обаче засегнатото лице е започнало производство в търсене на такова средство за правна защита, периодите, упоменати съответно в член 3, параграф 5 и член 4, параграф 1, започват да текат от датата, на която съдебно решение, произнесено в рамките на това производство, е станало окончателно, или на която това производство е приключило окончателно по друг начин или когато производството е било спряно.
4. Когато решение по спорен въпрос е постановено от компетентен съд или друг съдебен орган на държава членка и националното право на тази държава членка не позволява дерогации от решението, посочената държава членка може да предвиди, че:
  - а) преди да бъде постигнато съгласие от компетентните органи на засегнатите държави членки по процедурата за уреждане по взаимно споразумение съгласно член 4 по същия спорен въпрос, компетентният орган на тази държава членка уведомява останалите компетентни органи на засегнатите държави членки за решението на компетентния съд или друг съдебен орган и посочената процедура се прекратява, считано от датата на уведомлението;
  - б) преди засегнатото лице да е подало искане по член 6, параграф 1, разпоредбите на член 6, параграф 1 не се прилагат, ако спорният въпрос е останал неразрешен по време на цялата процедура за уреждане по взаимно споразумение съгласно член 4. Компетентният орган на тази държава членка информира останалите компетентни органи на засегнатите държави членки относно последствията от такова решение на компетентния съд или друг съдебен орган;
  - в) процедура за разрешаване на спорове съгласно член 6 се прекратява, ако такова решение на компетентния съд или друг съдебен орган на държавата членка е постановено в който и да било момент след подаването на искане от страна на засегнатото лице съгласно член 6, параграф 1 и преди консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове да е дала становището си на компетентните органи на засегнатите държави членки в съответствие с член 14. Компетентният орган на тази държава членка информира останалите компетентни органи на засегнатите държави членки и консултативната комисия или комисията за алтернативно разрешаване на спорове относно последствията от такова решение на компетентния съд или друг съдебен орган.
5. Подаването на жалба съгласно член 3 води до прекратяване на каквато и да било текуща процедура за уреждане по взаимно споразумение или процедура за разрешаване на спорове съгласно спогодба или конвенция, които се тълкуват или прилагат във връзка със съответния спорен въпрос. Всяко друго висящо производство за уреждане по взаимно съгласие или процедура за разрешаване на спорове по съответния спорен въпрос се прекратява, считано от датата на първото получаване на жалбата от страна на който и да било от компетентните органи на засегнатите държави членки.
6. Чрез дерогация от член 6 засегнатата държава членка може да откаже достъп до процедурата за разрешаване на спорове по същия този член в случаите, в които в тази държава членка са били наложени санкции за извършено нарушение по отношение на коригирания приход или капитал за данъчна измама, груба небрежност и умишлено неизпълнение. Когато е започнало съдебно или административно производство, което евентуално би могло да доведе до такива санкции, и това производство се провежда едновременно с производство, посочено в настоящата директива, компетентният орган може да спре производството съгласно настоящата директива, считано от датата на приемане на жалбата до датата на окончателните резултати от тези производства.
7. Държава членка може да откаже достъп до процедурата за разрешаване на спорове по член 6 на базата на всеки конкретен случай, когато спорният въпрос не е свързан с двойно данъчно облагане. В такъв случай компетентният орган на тази държава членка информира незабавно засегнатото лице и компетентните органи на другите засегнати държави членки.

Член 17

Специални разпоредби за физическите лица и малките предприятия

Когато засегнатото лице е:

- а) физическо лице или
- б) неголямо предприятие и не е част от голяма група (както са определени в Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾),

засегнатото лице може да подаде жалбите, отговорите на искането за допълнителна информация, оттеглянето и искането съответно по член 3, параграф 1, член 3, параграф 4, член 3, параграф 6 и член 6, параграф 1 („съобщенията“) може чрез дерогация от тези разпоредби да бъдат подадени само до компетентния орган на държавата членка, в която пребивава засегнатото лице. Компетентните органи на тази държава членка уведомяват едновременно компетентните органи на всички други засегнати държави членки в срок от два месеца след получаване на съобщенията. След като бъде направено това уведомление, се счита, че засегнатото лице е подало съобщение до всички засегнати държави членки, считано от датата на уведомлението.

В случай на допълнителна информация, получена съгласно член 3, параграф 4, компетентният орган на държавата членка, която получава допълнителната информация, представя едновременно копие на компетентните органи на всички останали засегнати държави членки. След като това копие бъде представено, се счита, че допълнителната информация е получена от всички засегнати държави членки към датата на нейното получаване.

Член 18

Публичност

1. Консултативната комисия и комисията за алтернативно разрешаване на спорове представят своето становище в писмен вид.
2. Компетентните органи може да се съгласят да публикуват окончателните решения, посочени в член 15, в неговата цялост, при изразено съгласие на всяко от съответните засегнати лица.
3. Когато компетентният орган или засегнатото лице не даде съгласие за публикуване на окончателното решение в неговата цялост, компетентните органи публикуват резюме на окончателното решение. Това резюме включва описание на проблема и предмета, датата, съответните данъчни периоди, правното основание, промишления сектор, кратко описание на крайния резултат. Резюмето включва също описание на използвания метод на арбитраж.

Компетентните органи изпращат на засегнатото лице информацията, която трябва да се публикува в съответствие с първа алинея, преди нейното публикуване. Не по-късно от 60 дни от получаването на тази информация засегнатото лице може да поиска от компетентните органи да не публикуват информация, която се отнася за каквато и да било търговска, стопанска, промишлена или служебна тайна или търговски процес, както и информация, която противоречи на обществения ред.

4. Комисията установява образци за предоставянето на информацията, посочена в параграфи 2 и 3, от настоящия член посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по член 20, параграф 2.
5. Компетентните органи незабавно съобщават на Комисията информацията, която трябва да се публикува в съответствие с параграф 3.

Член 19

Роля на Комисията и административна подкрепа

1. Комисията предоставя онлайн и редовно актуализира списъка на компетентните органи и независимите компетентни лица, посочени в член 8, параграф 4. Този списък съдържа само имената на тези лица.
2. Държавите членки информират Комисията за мерките, предприети с цел санкциониране на всяко нарушение на задължението за пазене на тайна, предвидено в член 13. Комисията информира останалите държави членки за това.
3. Комисията поддържа централен регистър, в който се архивира информацията, публикувана в съответствие с член 18, параграфи 2 и 3, и предоставя достъп до нея онлайн.

⁽¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

Член 20**Процедура на комитет**

1. Комисията се подпомага от Комитета за разрешаване на спорове. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 21**Преглед**

До 30 юни 2024 г. Комисията оценява изпълнението на настоящата директива и представя доклад на Съвета. По целесъобразност докладът се придружава от законодателно предложение.

Член 22**Транспониране**

1. Държавите членки привеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 30 юни 2019 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 23**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Тя се прилага за всяка жалба, подадена от 1 юли 2019 г. по спорни въпроси, свързани с доходите или капитала през дадена данъчна година, започваща на 1 януари 2018 г. или след тази дата. Компетентните органи на засегнатите държави членки могат обаче да се съгласят да прилагат настоящата директива по отношение на всяка жалба, подадена преди посочената дата, или по отношение на предходни данъчни години.

Член 24**Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Люксембург на 10 октомври 2017 година.

За Съвета
Председател
T. TÕNISTE